

Agost

Història

Esfinx d'Agost

Els primers vestigis de poblament al terme d'Agost es troba a la "Coveta de Sant Martí", jaciment neolític. Més avant, durant l'[edat del bronze](#) l'hàbitat humà de la zona passa al cim de la "Serra del Negret", on es troba un poblat fortificat. També d'esta època s'han trobat restes al Castellet de la Murta, com un molí barquiforme.

Dins del nucli urbà actual la part més antiga es distribuïx per la zona més alta del tossal que ocupa, i sembla d'època [ibera](#). Bona mostra de la presència d'estos pobladors són les [Esfinxs d'Agost](#). Just al mateix lloc es troben les restes del Castell, que potser es va alçar després de la conquesta de [Jaume II](#) d'Aragó. També hi ha jaciments d'època [romana](#) com la Vila romana de l'Esperança. Després de l'entrada a la península Ibèrica dels musulmans, la zona possiblement pertanyé al [regne de Tudmir](#). D'època islàmica, es conserven les restes d'un poblat almohade dels segles XII-XIII, situat a la Serra dels Castellans, tot just damunt del paratge conegut com "El Rugló".

Amb la conquesta cristiana Agost va pertànyer durant un breu espai de tems al [regne de Castella](#) sota el regnat de [Ferran III de Castella](#). Posteriorment, en 1296, [Jaume II](#) va adscriure Agost definitivament al [València](#), integrat a la [Corona d'Aragó](#). L'any 1681 passà a propietat dels cavallers de Vallebrera. Es va segregar d'[Alacant](#), al qual pertanyia des de 1252 a finals del [s. XVIII](#). Des d'aproximadament estes dates, ja es troba a Agost una protoindústria del fang, que a mitjans del segle XIX evolucionarà notablement convertint-se en una potent indústria canterera. Durant els anys seixanta d'eixe segle, i amb l'auge del sector de la [construcció](#), s'hi crearen diverses empreses orientades a l'esmentat sector.

Economia

Fins als anys 60 del segle XX, l'economia d'Agost estava basada en la cantereria i l'agricultura. Hui moltes de les fàbriques tradicionals han tancat, o s'han convertit en grans empreses de fabricació de rajoles i teules. Queden encara 11 cantereries en funcionament, de les quals 3 encara empen els materials i mètodes tradicionals.

Són famosos els seus botijons, cànters, etc. Eixa artesanía i les fàbriques de [rajoles](#) juntament amb l'agricultura, vinya, especialitzada en [raïm de taula](#), sobretot; [ametlers](#) i [hortalisses](#) són la base de l'economia.

Cantereria tradicional[modifica]

Càntirs d'Agost

La tradició de la cantereria d'Agost es remunta, com a mínim, al segle XVIII. La institució referent en este tema és el [Museu de Cantereria](#) d'Agost. Per falta d'estudis sistemàtics d'arqueologia i d'arxiu, a les hores d'ara no es pot precisar més. Com a testimoni d'aquells temps ens queda l'ermita, fundada en 1821 i dedicada a Santa Justa i Santa Rufina, les patrones de l'ofici.

Els primers tallers eren xicotets, pràcticament habitatges-tallers ubicades al carrer Cantereria, prop de la font per a abastir-se d'aigua. A finals del segle XIX, es van construir les primeres cantereries amb la casa familiar adossada. El Museu de Cantereria és un bon exemple d'eixe tipus de construcció. Hui, les fàbriques es troben en zones més àmplies en les carreteres principals. En l'actualitat hi ha 11 cantereries. El producte més conegut de la cantereria d'Agost és el botijó blanc. Més de 40 models diferents en diverses grandàries tenen el seu origen ací. Per tota la península queden clients que l'aprecien pel bon sabor que adquirix l'aigua. Dues de les onze cantereries encara utilitzen les tècniques tradicionals per a mantindre la seua qualitat. Empren les argiles locals per a la preparació del fang i couen als forns "moruns" o de llenya, a foc directe. En els últims temps s'ha generalitzat la utilització de pastes i esmalts comercials i forns de nova tecnologia.

Els records de viatge o "de diumenge", fa que es fabriquen peces com ara porquets, tests, records de festes familiars. Eixos són alguns exemples dels nous productes d'Agost. Els canterers d'Agost tenen fama per la seua habilitat en el torn. Totes les peces fabricades en Agost estan modelades a torn amb una única ferramenta: les mans. Però hui en dia els que més exploten les bones argiles d'Agost són sens dubte les fàbriques de rajoles i teules, entre altres materials de construcció. Encara que no ho parega totes tenen els seus antecedents en les cantereries on els seus fundadors van rebre els primers coneixements fonamentals de la matèria primera: el fang. Muntanyes de terra de distints colors criden l'atenció al visitant que s'acosta a Agost siga venint des d'Alacant/Sant Vicent del Raspeig o des de Madrid/Novelda.

El producte més important que ha trobat mercat per tota la península, pel Nord d'Àfrica, el Sud de França i fins a Cuba, és el botijó per a beure aigua, realitzat amb ceràmica porosa blanca, típica d'Agost, que refresca l'aigua i li dona un bon sabor a causa de la porositat del material. Encara que també hi ha producció de cànters, cantarelles, botelles, gerres, abeuradors, catúfols, canonades, ximeneres, etc. Productes envernissats com, gerres, llibrells, morters, gerres, munyidores, fonts, mesures per a oli, etc.

Llocs d'interés[[modifica](#)]

Façana de l'Ermite de Sant Pere

- **Museu de Cantereria**, on es trobava una antiga cantereria, es pot contemplar el procés de creació artesanal de la cantereria. També hi ha peces de gran interès.
- **Església de Sant Pere Apòstol**, del s. XVI.
- **Castell d'Agost**. Actualment un llenç de la muralla és l'única part que s'hi conserva en condicions. Hi ha algunes restes més disseminades per les construccions de la població.
- **Castell de la Murta**, situat a 7 km del poble. Actualment en ruïnes, fou una fortalesa de gran importància durant les sublevacions musulmanes posteriors a la conquesta cristiana.
- **Ermite de les santes Justa i Rufina** construïda el 1821.
- **Ermite de Sant Pere d'Agost**, al costat del castell.
- **L'Arc**, [aqüeducte](#) d'origen àrab.
- **Terrer dels pobres** (jaciment d'argila) i les basses on es prepara el fang.

Tradicions[[modifica](#)]

Entre les moltes tradicions cal destacar:

El dia de la vella[[modifica](#)]

Se celebra 3 setmanes després de [Dimecres de Cendra](#) i és festa local. És una tradició molt antiga i consisteix bàsicament a instal·lar en la porta de casa i a les escoles, diferents [ninots](#) o "velles", les quals representen escenes i costums del poble. A més a més, solen incloure també cartells per fer "parlar" les velles, que normalment comenten coses referents al poble en un to satíric.

Danses del Rei Moro[[modifica](#)]

Són un costum que encara perdura amb un gran arrelament entre la població. S'acompanyen amb la dolçaina i el [tabalet](#) i participen els joves que arriben a la majoria d'edat cada any (*danseros*). Se celebren del 26 de desembre a l'1 de gener (excepte el dia 31), a la vesprada a la plaça del poble. El dia gran de [les danses](#) és el dia del Rei Moro, qui les presidix ballant amb la resta de parelles.

El dia 27 a la nit es fa la Nit dels Coets, una altra tradició en la qual participen joves i majors, que consisteix a anar tirant "carretilles" al Rei Moro durant el seu viatge pels carrers del poble. El rei va

acompanyat pels *danseros*, que han d'anar amb ell fins que es creme el palis, una estructura de [fusta](#) i [canyes](#) sota la qual va passejant el Rei Moro. En acabant, han de penjar les taronges als balcons de la plaça, les quals es despenjaran el dia 1 de gener pels xics que seran *danseros* l'any següent.

Música[\[modifica\]](#)

Una altra cosa que potser també es podria destacar del poble, perquè és important, és la gran cultura i afició musical que hi ha al poble. Hi ha dues bandes de música amb les respectives escoles. La Societat Filharmònica Unió Musical es va fundar l'any [1895](#) i en la dècada passada va celebrar el seu centenari; el Centre Artístic Cultural Verge de la Pau està celebrant enguany o ho va fer l'any passat el 25é aniversari. Estes bandes popularment tenen rivalitat entre si i són conegudes com "la vella" i "la nova" al poble. A banda d'això també hi ha una xaranga i dues orquestres (d'eixes d'anar a tocar als pobles en festes, no de cambra): la Ciudad de Alicante i la Clàssics. I fa uns pocs anys també està la colla de [dolçainers](#).

Agost sempre ha estat bressol de grans [dolçainers](#). El costum i arrelament de la [dolçaina](#) és molt gran al poble. De fet es conserva una dolçaina què té més de 250 anys. La [dolçaina](#) en Agost s'ha popularitzat, sobretot en nombre de sonadors, amb la colla "[La Taranina](#)".

Cinema[\[modifica\]](#)

Per a la pel·lícula *El retorn dels Set Magnífics* (1966), tots els exteriors van ser rodats en esta localitat [valenciana](#). La primera de les seqüeles de "Els 7 magnífics", on repetix Yul Brinner juntament amb actors i actrius espanyoles com Julián Mateos, Fernando Rey o Elisa Montes.

Sant Vicent del Raspeig

El [topònim](#) del municipi va sorgir arran de l'estada de [Sant Vicent Ferrer](#) en les terres del Raspeig al

voltant de l'any [1411](#). El municipi va créixer al voltant d'una [ermita](#) situada en [El Raspeig](#), on es documenta l'existència dels primers nuclis de població habitats des del [segle](#) [xvii](#). Aquesta antiga pedania d'Alacant inicià els tràmits per segregar-se'n el 1836 i finalment va aconseguir la segregació

del municipi d'Alacant el [1848](#).^{[\[1\]](#)} Posteriorment, en el [segle](#) [xx](#) es va produir

la [industrialització](#) del municipi i la seua inclusió en l'àrea metropolitana d'Alacant, amb el consegüent

creixement demogràfic. A finals del [segle](#) [xx](#) el municipi va experimentar una extensió urbanística molt

important que sumat al procés de desindustrialització ha acabat convertint el municipi en residencial.

Història

No es coneix amb seguretat quins van ser els seus orígens. És molt possible que es remunten a l'època musulmana. Nogensmenys, si això fora així la seua població musulmana hauria desaparegut a mitjans del [segle](#) [xvi](#), ja que l'actual població té la seua arrel en una antiga ermita aixecada el [1560](#), sota l'advocació de [Sant Vicent Ferrer](#),^{[\[2\]](#)} la qual cosa fa suposar que foren, en la seua major part,

cristians vells, i que es convertiren en amos directes de les terres que treballaven. Tingué un [segle XIX](#) atzarós, ja que malgrat que es va separar d'[Alacant](#), a la qual jurisdicció pertanyia, va perdre la seua municipalitat durant algun temps el [1843](#). És, per això, un municipi recent que ha assolit en el [segle XX](#) un important desenvolupament industrial basat en la indústria de la ceràmica, gràcies a la presència de [calcàries](#) en el seu territori, la qual cosa ha permès d'incrementar sa població fins als 33.250 habitants (santvicenters) de [1994](#) o els 37.883 de [2000](#). Ambdós fets l'han dut a formar una conurbació amb la capital comarcal, en la qual s'ubica la [Universitat d'Alacant](#).